

Zadávání veřejných zakázek malého rozsahu v projektech

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013

Kraj Vysočina

1.1. Stanovení předmětu a hodnoty zakázky

Předmětem jedné zakázky jsou:

- 1) všechna obdobná a spolu související plnění, která zadavatel zamýšlí zadat v průběhu jednoho účetního období;**
- 2) všechna plnění, která spolu místně, věcně a časově souvisí, nebo jejich předměty plnění tvoří jeden funkční celek.**

Výjimky:

- zakázky pořizované nahodile;**
- opakované zakázky pořizované nepravidelně (např. potraviny, pohonné hmoty, letenky);**

1. Přípravná fáze

Na základě takto určeného předmětu zakázky se stanoví předpokládaná hodnota zakázky, a tudíž i **režim nezbytný pro transparentní, rovné a nediskriminační zadávací řízení!**

Předpokládanou hodnotu zakázky lze stanovit pouze následujícími způsoby (13 odst. 2 zákona):

- na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění (realizovaných i v minulosti);**
- na základě údajů a informací získaných průzkumem trhu s požadovaným plněním;**
- a základě údajů a informací získaných jiným vhodným způsobem.**

Limity zakázek platné od 1. 4. 2012:

- **dodávky, služby do 2 mil. Kč bez DPH, stavební práce do 6 mil. Kč bez DPH – zakázka malého rozsahu mimo režim zákona;**
- **dodávky, služby 2 mil. Kč bez DPH, stavební práce 6 mil. Kč bez DPH – limit stanovený v nařízení vlády – podlimitní veřejná zakázka;**
- **nad limit stanovený nařízením vlády – nadlimitní veřejná zakázka.**

1. Přípravná fáze

Pokud to povaha předmětu umožňuje a je to výhodné, lze předmět zakázky rozdělit na části, a tyto části soutěžit i samostatně. Je nutné ovšem u všech takto zadaných částí dodržet režim zadávacího řízení stanovený **pro celý předmět!**

Doporučení: Věnujte maximální možnou pozornost stanovování předmětů zakázek, které plánujete v jednom účetním období zadat. Chybně stanovený předmět veřejné zakázky je závažnou chybou zadávacího řízení, která vede k neuznatelnosti výdajů uskutečněných na základě takového výběrového řízení.

Specifikace předmětu zakázky

- Základním znakem transparentnosti je přesná, jasná a konkrétní definice předmětu zakázky; tedy toho, co vlastně požadují a plánují pořídit.
- Zásada transparentnosti má však své omezení v zákazu nediskriminace – zadavatel nesmí při stanovení předmětu používat v zadávací dokumentaci parametry či vlastnosti, které nemají přímou vazbu na předmět plnění nebo nevypovídají o požadovaných vlastnostech (šlo by o neopodstatněnou diskriminaci)!!! **Toto je velmi důležité vzít v úvahu při nákupu ICT!!!**

Specifikace předmětu zakázky

- V zadávací dokumentaci nebo přímo ve výzvě k podání nabídek **nesmí** zadavatel u zakázek, jejichž předmětem je nákup osobních počítačů a notebooků, **uvádět požadavek na minimální taktovací frekvenci procesoru**. Osobní počítače a notebooky by měly být zadávány na základě minimálních bodových hodnot uvedených v tzv. **benchmarkech (příp. procesor lze zadat na základě MIPS)**.
- Při specifikaci předmětu zakázky **nesmí** zadavatel ve výzvě pro podání nabídek či zadávací dokumentaci uvádět odkazy na obchodní firmy, názvy, specifická označení zboží a služeb, patenty, ochranné vzory, registrované známky apod. (jde o nejčastější porušení zásady nediskriminace)!

2. Předmět zakázky

3 výjimky z tohoto zákazu:

1. konkrétní označení zboží, služeb či firmy lze užít v případě, pokud by jinak nebylo možné dostatečně přesně a srozumitelně určit předmět zakázky. Zadavatel však musí výslovně ve výzvě (oznámení) pro podání nabídek umožnit i jiné kvalitativně a technicky obdobné plnění!
2. konkrétní označení zboží, služeb či firmy lze užít potřeby kompatibility poptávaného zboží s již používaným zařízením.
3. U stavebních prací lze takový odkaz připustit, pouze pokud nepovede k neodůvodněnému omezení hospodářské soutěže
Zadavatel v takových případech vždy výslovně umožní pro plnění veřejné zakázky použití i jiných, kvalitativně a technicky obdobných řešení.

Doporučení: Snažit se opravdu co nejpřesněji vymezit předmět zakázky za použití obecných a univerzálních identifikačních údajů (např. fyzikální jednotky).

Hodnotící kritéria

Jasně a transparentní nastavení hodnotících kritérií

Velmi často dochází k situaci, kdy do výzvy k podání nabídky uvádí zadavatel pouze název hodnotícího kritéria, jeho obsah nebo způsob posuzování již ne. Obsah těchto kritérií v mnoha případech určuje a dotváří hodnotící komise. Toto je z hlediska transparentního informování uchazečů naprosto nepřijatelné, neboť to dává prostor k zmanipulování takto vyhlášené veřejné zakázky! Zároveň také často dochází k tomu, že se hodnotí věci spadající do oblasti kvalifikačních předpokladů (typicky reference). Toto je dle vyjádření nejrůznějších kontrolních orgánů (v čele s ÚOHS) nepřípustné.

Hodnotící kritéria musí mít přímou vazbu na předmět zakázky!

Nelze hodnotit různé zajišťovací instituty a sankční ustanovení (typicky smluvní pokuta).

Doporučení: Věci, které zadavatel považuje za velmi důležité, dát jako povinnou náležitost nabídky (především obchodní podmínky), a pak už je nehodnotit. Jakákoliv „metodika“ posuzování hodnotících kritérií musí být dána na vědomí nejen hodnotící komisi, ale i uchazečům!

Chybějící procentní vyjádření vah hodnotících kritérií

Jednou z často se opakujících chyb je neuvádění procentních vyjádření hodnot hodnotících kritérií. Je naprosto nezbytné jednotlivé váhy hodnotících kritérií uvádět, neboť je to jedna ze základních a podstatných informací pro uchazeče při sestavování jejich nabídky!!!

Doporučení: Vždy uvádět procentní váhy hodnotících kritérií ve výzvě k podání nabídek. Neuvádění tohoto údaje povede k neuznatelnosti výdaje na takto realizovanou veřejnou zakázku.

Hodnotící komise/pověřená osoba

Hodnotící komise/pověřená osoba je oprávněna posuzovat **POUZE** soulad výzvy k podání nabídek včetně zadávací dokumentace s obsahem hodnocené nabídky. Mnohdy hodnotí členové komise dle svých zkušeností a odchylojí se tím od hodnocení nastaveným zadavatelem ve výzvě pro podání nabídek/ zadávací dokumentaci. Na základě toho dochází k netransparentnímu sestavení pořadí a tím tedy k výraznému zásahu do výsledku celého soutěžního procesu!

V případě veřejné zakázky na stavební práce, jejíž zadávací dokumentace obsahuje příslušnou dokumentaci podle § 44 odst. 4 písm. a), posoudí hodnotící komise nabídky v podrobnostech soupisu stavebních prací, dodávek a služeb a výkazu výměr.

Doporučení: Je třeba důkladně seznámit všechny členy hodnotící komise s celým zněním výzvy, a důrazně je upozornit, že jsou tímto zněním stoprocentně vázáni!

U veřejných zakázek na stavební práce je dobré pořídit již pro potřeby posouzení nabídek nástroj, který by byl schopen porovnat údaje na úrovni soupisu prací a oceněného výkazu výměr a to nejen z hlediska dodržení struktury a nacenění všech požadovaných položek, ale i s ohledem na případné posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny.

Oznámení

- Jedním ze základních práv uchazeče ve výběrovém řízení je dozvědět se, jak dopadl se svou nabídkou!

1. Oznámení o vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení

Pokud zadavatel při otevírání obálek nebo posouzení nabídek zjistí, že nabídka uchazeče nesplňuje některou z podmínek stanovených ve výzvě pro podání nabídek či zadávací dokumentaci, je povinen tohoto uchazeče bezodkladně vyloučit z další účasti v zadávacím řízení. Zároveň je povinen ho o této skutečnosti **informovat!**

Náležitosti oznámení:

- informace o tom, že uchazeč (musí být přesně označen) byl vyloučen ze zadávacího řízení
- přesný a jasný důvod vyloučení – nejlépe odkaz na nesplnění konkrétního bodu výzvy či zadávací dokumentace

Oznámení o výsledku výběrového řízení

Je zasíláno všem uchazečům, jejichž nabídka byla hodnocena.

Náležitosti oznámení:

- identifikační údaje uchazečů, jejichž nabídky byly hodnoceny
- výsledek hodnocení, z něhož je patrné **pořadí nabídek**

Doporučení: Pečlivě vyhodnoťte situaci, ve které se zrovna výběrové řízení nachází, abyste vždy zvolily správný typ oznámení! Příslušná oznámení jsou jedním z pojmových znaků principu transparentnosti celého výběrového řízení.

4. Informace o výsledku

Informační povinnost

- u smluv s dodavateli, jejichž cena je vyšší než 200 000 Kč – 500 000 Kč bez DPH je zadavatel v některých operačních programech povinen vedle výsledku výběrového řízení zveřejnit na webových stránkách poskytovatele podpory podepsanou smlouvu včetně případných dodatků a ještě rovněž zprávu z hodnocení nabídek;
- u smluv s cenou vyšší než 500 000 Kč bez DPH je zadavatel povinen v souladu s ustanovením § 147a zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů zveřejnit podepsanou smlouvu do 15 dnů od jejího uzavření na svém profilu (profil zadavatele je elektronický nástroj, který musí splňovat náležitosti ustanovení § 17 písm. x) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů; **nejde o webové stránky zadavatele!**).

- ❑ **Nedostatečný počet uchazečů;**
- ❑ **Dlouhodobě nasmlouvané služby či dodávky;**
- ❑ **Obdržení pouze jedné nabídky;**
- ❑ **Rámcová smlouva;**
- ❑ **In – house zadávání.**

Dlouhodobě nasmlouvané služby či dodávky

Povinnost splnit kumulativně 3 podmínky:

- Cena odpovídá cenám v čase a místě obvyklých;**
- Opakované využívání služeb zadavatelem v rámci této smlouvy;**
- Minimálně 6 měsíců před podáním žádosti o podporu.**

Rámcová smlouva

- Možnost uzavřít s jedním nebo minimálně 3 uchazeči vždy však pouze jednu smlouvu;

Je-li rámcová smlouva uzavřena pouze s jedním uchazečem

a) a veškeré podmínky plnění jsou v rámcové smlouvě konkrétně vymezeny, uzavírá veřejný zadavatel smlouvu s uchazečem na realizaci veřejné zakázky na základě písemné výzvy k poskytnutí plnění, jež je návrhem na uzavření smlouvy, a písemného potvrzení této výzvy uchazečem, jež je přijetím návrhu smlouvy, nebo

b) všechny podmínky plnění nejsou v rámcové smlouvě konkrétně vymezeny, zadá veřejný zadavatel veřejnou zakázku na základě písemné výzvy k podání nabídky.

Je-li rámcová smlouva uzavřena s více uchazeči a veškeré podmínky plnění jsou v rámcové smlouvě konkrétně vymezeny, postupuje veřejný zadavatel při uzavírání smlouvy na realizaci veřejné zakázky tak, že

a) písemně vyzve k předložení návrhu na uzavření smlouvy vždy toho uchazeče, který se při uzavírání rámcové smlouvy umístil jako první v pořadí; odmítne-li tento uchazeč návrh předložit, vyzve veřejný zadavatel uchazeče, který se při uzavírání rámcové smlouvy umístil další v pořadí; obdobným způsobem postupuje veřejný zadavatel až do doby, kdy bude uzavřena smlouva nebo kdy návrh odmítne předložit uchazeč, který se při uzavírání rámcové smlouvy umístil poslední v pořadí, nebo

b) písemně vyzve k předložení návrhu na uzavření smlouvy uchazeče postupně pro každou jednotlivou veřejnou zakázku podle pořadí, ve kterém se umístili při uzavírání rámcové smlouvy; tento způsob výběru může veřejný zadavatel použít pouze ve zvláště odůvodněných případech s ohledem na povahu předmětu plnění rámcové smlouvy, zejména je-li plnění zcela či částečně stanoveno na základě zvláštního právního předpisu.

Upozornění:

Vždy je povinen zadavatel konkrétně a určitě stanovit předmět plnění (co do druhu) a předpokládaný rozsah plnění. Za tímto účelem stanovuje zpravidla tzv. referenční seznam vytypovaných dodávek, služeb, které si nechává jednotkově nacenit. Nelze v rámci rámcové smlouvy poté objednávat žádný jiný druh plnění než je v seznamu, ani když si to zadavatel vyhradí v rámcové smlouvě!!!

In - house

Zadavatel není povinen zadávat podle tohoto zákona veřejné zakázky, jestliže jejich předmětem je poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací veřejnému zadavateli osobou, která vykonává podstatnou část své činnosti ve prospěch tohoto veřejného zadavatele a ve které má veřejný zadavatel výlučná majetková práva; veřejný zadavatel má výlučná majetková práva v určité osobě, zejména pokud disponuje sám veškerými hlasovacími právy plynoucími z účasti v takové osobě, nebo pokud taková osoba má právo hospodařit s majetkem veřejného zadavatele, nemá vlastní majetek a výlučně veřejný zadavatel vykonává kontrolu nad hospodařením takové osoby

Nájem školících prostor

- ustanovení výjimky o nájmu nebytových prostor je třeba vykládat v duchu umožnění hospodářské soutěže!;
- nelze tedy ve většině případů aplikovat na nájem školících prostor!

6. Zadávání „z ruky“

= režim 0 – 200 000 Kč

Objednávka či smlouva na základě výzvy k podání cenové nabídky (pokud nemá zadavatel již cenové kalkulace k dispozici);

Zadavatel nesmí zadat zakázku:

- Na dodání se podílí zadavatel, jeho zaměstnanec, statutární orgán či jeho člen, člen realizačního týmu projektu a to ani jako subdodavatel.
- se zákazem plnění veřejných zakázek.

Vždy upraveno v příslušných příručkách či metodikách!!!

Nejčastější nastavení:

- Oslovit minimálně 3 dodavatele, o kterých uchazeč ví, že jsou schopni plnit předmět veřejné zakázky;**
- Ustanovení minimálně 3 členné hodnotící komise;**
- Zveřejnění na určeném webu – většinou poskytovatele.**

Děkuji za pozornost

Mgr. Petr Tlustoš